

STANOVISKO HLAVNEJ KONTROLÓRKY K NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU OBCE RAKOVNICA ZA ROK 2014

V zmysle §18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu obce Rakovnica za rok 2014.

Odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu obce Rakovnica za rok 2014 (ďalej len „stanovisko“) som spracovala na základe predloženého návrhu záverečného účtu obce Rakovnica za rok 2014 a na základe finančných a účtovných výkazov vyhotovených obcou k 31.12.2014.

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA K NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU

Pri spracovaní som vychádzala z posúdenia predloženého návrhu záverečného účtu obce Rakovnica za rok 2014 (ďalej len „návrh záverečného účtu“) z dvoch hľadísk:

1. **Zákonnosť predloženého návrhu záverečného účtu**

1.1 **Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi**

Návrh záverečného účtu bol spracovaný v súlade so zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“).

1.2 **Dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce**

Návrh záverečného účtu bol verejne sprístupnený na úradnej tabuli obce v zákonom stanovenej lehote, t. j. 15 dní pred jeho schválením v súlade s §9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a s §16, odsek 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

1.3 **Dodržanie povinnosti auditu zo strany obce**

Audit obce nebol vykonaný, čím obec nesplnila povinnosť overenia účtovnej závierky podľa § 16 ods.3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a porušila zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

2. Metodická správnosť predloženého návrhu záverečného účtu

Predložený návrh záverečného účtu obsahuje povinné náležitosti podľa §16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy:

- údaje o plnení rozpočtu v členení podľa §10 ods. 3 v súlade s rozpočtovou klasifikáciou,
- bilanciu aktív a pasív,
- prehľad o stave a vývoji dlhu.

Údaje o plnení rozpočtu sú spracované podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy.

B. ZOSTAVENIE ZÁVEREČNÉHO ÚČTU

Obec pri zostavení návrhu záverečného účtu postupovala podľa §16 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a po skončení rozpočtového roka údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracovala do záverečného účtu. V súlade s §16 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy finančne usporiadala svoje hospodárenie a finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, štátnym fondom, rozpočtom iných obcí a k rozpočtom vyšších územných celkov.

1. Rozpočtové hospodárenie

Finančné hospodárenie obce sa riadilo rozpočtom, ktorý bol schválený obecným zastupiteľstvom (OZ) dňa 10.03.2014 uznesením OZ č. 5/17/2014.

Rozpočet na rok 2014 bol zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový, prebytok bežného rozpočtu bol naplánovaný vo výške 7 703 €. Kapitálový rozpočet bol zostavený ako schodkový, schodok kapitálového rozpočtu bol naplánovaný vo výške 3 000 €.

Schválený rozpočet bol v priebehu rozpočtového roka zmenený rozpočtovými opatreniami. Prvá úprava rozpočtu bola realizovaná 16.08.2014 uznesením OZ č. 3/19/2014. Táto úprava bola premietnutá tak v príjmovej ako aj vo výdavkovej časti rozpočtu. Druhá úprava rozpočtu príjmov a výdavkov – presuny medzi položkami a podpoložkami bola realizovaná k 31. 12.2014, pričom do spracovania stanoviska k záverečnému účtu mi nebolo predložené uznesenie OZ a dátum, kedy bolo zasadnutie OZ, ktoré schválilo túto úpravu rozpočtu.

Porovnanie schváleného rozpočtu a rozpočtu po vykonaných rozpočtových opatreniach v €:

	Schválený rozpočet	Rozpočet po I. zmene	Rozpočet po II. Zmene
Bežný rozpočet			
Príjmy	124642	127659	139419
Výdavky	116939	119157	130917
Prebytok bežného rozpočtu	7703	8502	8502
Kapitálový rozpočet			
Príjmy	0	0	0
Výdavky	3000	3799	3799
Schodok kapitálového rozpočtu	-3000	-3799	-3799
Finančné operácie			
Príjmové	493	493	493
Výdavkové	5196	5196	5196
Schodok finančných operácií	-4703	-4703	-4703
Prebytok/Schodok rozpočtu	0	0	0

Obec v priebehu rozpočtového roka vykonala dve zmeny rozpočtu, pričom tieto zmeny nenarušili vyrovnanosť rozpočtu.

1.1 Plnenie rozpočtu

Vlastné príjmy bežného rozpočtu predstavovali daňové príjmy a nedaňové príjmy. Cudzie príjmy bežného rozpočtu boli tvorené dotáciami na činnosť preneseného výkonu štátnej správy a príjmami od obcí na činnosť spoločnej úradovne.

Obec v roku 2014 plnila rozpočet príjmov (porovnanie schváleného rozpočtu a skutočnosti) nasledovne:

	Schválený rozpočet	Rozpočet po II. zmene	Skutočnosť	%
Bežné príjmy	124 642	139 419	137 000	109,91
Kapitálové príjmy	0	0	0	0

Podrobný rozbor plnenia príjmov je uvedený v záverečnom účte obce a priložených dokladoch. Tieto údaje zodpovedajú ročnej účtovnej závierke za rok 2014.

Obec v roku 2014 dosiahla 109,91 %-né plnenie bežných príjmov, nakoľko rozpočtované plnenie bolo schválené vo výške 124 642 € a v skutočnosti dosiahla bežné príjmy v hodnote 137 000 €, teda plnenie rozpočtu bolo navýšené o 9,91%.

1.1.1 Plnenie rozpočtu bežných príjmov

Bežné príjmy zahŕňajú vlastné príjmy (daňové a nedaňové) a cudzie príjmy (granty a transfery). Ich plnenie bolo v roku 2014 nasledovné:

	Schválený rozpočet	Rozpočet po II. zmene	Skutočnosť	%
Daňové príjmy	96 580	97 363	95 171	98,54
Nedaňové príjmy	5 782	6 521	6 293	108,84
Granty a transfery	22 280	35 536	35 536	159,50
Bežné príjmy	124 642	139 420	137 000	109,91

Po podrobnom prepočítaní rozpočtového plnenia za rok 2014 som do tabuľky vyčíslila hodnoty príjmov, ktoré však nekorešponujú s hodnotami vykázanými v záverečnom účte obce Rakovnica. K vyčísleniu plnenia bežných príjmov som porovnala skutočný príjem peňažných prostriedkov a schválený rozpočet bežných príjmov.

Z rozboru plnenia bežných príjmov, podrobného rozpisu nedoplatkov za komunálny odpad a z údajov zo záverečného účtu, navrhujem odpísať pohľadávky z roku 2003 z dôvodu nevymožiteľnosti a doby premlčania pohľadávky. Nakoľko pri poplatkoch za komunálny odpad nastáva progresívny rast v ich splácaní, navrhujem prehodnotiť tiež odpísanie pohľadávok z rokov 2004-2007.

K ostatným príjmom (granty a transfery) neviem poskytnúť relevantné stanovisko k prijatým grantom a transferom, nakoľko som nerobila hĺbkovú analýzu. Predpokladám však, že nakoľko sú to účelovo viazané prostriedky, túto kontrolu pravidelne vykonával bývalý kontrolór obce.

Obec v roku 2014 neuzavrela žiadnu zmluvu so štátnymi fondmi.

1.1.2 Plnenie rozpočtu kapitálových príjmov

Obec v roku 2014 nezahrnula do rozpočtu kapitálové príjmy.

1.2 Čerpanie rozpočtu výdavkov

Obec v roku 2014 čerpala výdavky nasledovne:

	Schválený rozpočet	Rozpočet po II. zmene	Skutočnosť	%
Bežné výdavky	116 939	130 917	128 381	109,78
Kapitálové výdavky	3 000	3 799	3 799	126,63

Podrobný rozbor čerpania výdavkov je uvedený v záverečnom účte obce. Tieto údaje zodpovedajú ročnej účtovnej závierke za rok 2014.

Pri podrobnej analýze rozpočtu som zistila, že pri čerpaní výdavkov 1 744 € v položke 631 Cestovné náhrady, neviem stanoviť, či išlo o tuzemské alebo zahraničné náhrady, nakoľko uvedená podpoložka je prázdna.

V podrobnom členení rozpočtu som nenašla podpoložku pokuty a penále, avšak tieto v skutočnosti vznikli, čo je zjavné zo zverejnených faktúr (napr. telekomunikačné služby, ...), z toho dôvodu neviem identifikovať úhradu pokút, čo vyvoláva pochybnosti o správnosti zaúčtovania jednotlivých výdavkov v podrobnom členení rozpočtu.

1.2.1 Čerpanie rozpočtu bežných výdavkov

Schválený rozpočet bežných výdavkov vo výške 116 939 € bol zmenený rozpočtovými opatreniami na 130 917 €, pričom skutočné čerpanie bežných výdavkov bolo 128 381 €.

Na základe zhodnotenia vývoja čerpania rozpočtu bežných výdavkov za rok 2014 možno konštatovať, že čerpanie bežných výdavkov bolo nižšie ako upravený rozpočet bežných výdavkov, ale prekročilo hodnotu schváleného rozpočtu na rok 2014.

Čerpanie rozpočtu bežných výdavkov podľa funkčnej rozpočtovej klasifikácie v €:

Funkčná klasifikácia	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	%
0116 – Správa úradu	60967	60739	63603	104,32
0160 – Voľby	0	3012	3012	
0320 – Požiarna ochrana	650	1350	1281	197,08
0451 - Miestne komunikácie	800	1492	1538	192,25
0510 – Nakladanie s odpadmi	18800	15107	9838	52,33
0530 – Životné prostredie	0	0	60	
0620 – Rozvoj obcí	1500	13808	14252	950,13
0640 – Verejné osvetlenie	2248	3718	3720	165,48
0810 – Telovýchova a šport	620	1120	624	100,65
0820 - Kultúra	1800	2456	2642	146,78
0830 – Obecné noviny	2220	490	373	16,80
0840 – Dom smútku	4174	2399	2373	56,85
0860 – Kultúrne akcie, kul.dom	1080	1980	1819	168,43
10122 – Prevádzka sociál. zariaden.	22080	23246	23246	105,28
Spolu	116939	130917	128381	109,78

Vývoj čerpania rozpočtu bežných výdavkov, vybrané položky podľa ekonomickej klasifikácie v €, ktoré sú rozanalyzované v záverečnom účte:

Rok 2014	Platy	Poistné odvody	Bežne transfery
Schválený rozpočet	39 440	13 783	550
Upravený rozpočet	45 040	22 520	512
Skutočnosť	45 034	22 519	566
%	114,1836	163,3824	102,9091

Z čerpania bežných výdavkov vyplýva, že na niektorých odvetviach bol rozpočet výdavkov prečerpaný a na niektorých nebol vyčerpaný. V návrhu záverečného účtu je čerpanie bežných výdavkov podľa funkčnej rozpočtovej klasifikácie skomentované.

1.2.2 Čerpanie rozpočtu kapitálových výdavkov

Schválený rozpočet kapitálových výdavkov vo výške 3 000 € bol zmenený rozpočtovými opatreniami na 3 799 €, čerpanie bolo vo výške 3 799 €.

Čerpanie kapitálových výdavkov podľa funkčnej rozpočtovej klasifikácie v €:

	Schválený rozpočet	Rozpočet po II. zmene	Skutočnosť	%
0860 - vodovod v KD	3000	3 799	3 799	126,63

Obec čerpala kapitálové výdavky na investičné akcie, konkrétne na rekonštrukciu vodovodných rozvodov, ktoré nevyhovovali stanoveným normám.

1.3 Finančné operácie

Súčasťou rozpočtu sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody z peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Za finančné operácie sa považujú aj poskytnuté pôžičky a návratné finančné výpomoci z rozpočtu a ich splátky, vystavené a prijaté zmenky, predaj a obstaranie majetkových účastí. Finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu obce.

1.3.1 Príjmové finančné operácie

Vývoj príjmových finančných operácií v €:

Schválený rozpočet	Rozpočet po II. Zmene	Skutočnosť	%
493	493	493	100

Cez príjmové finančné operácie sa zapájali do rozpočtu nevyčerpané prostriedky z minulých období.

1.3.2 Výdavkové finančné operácie

Vývoj výdavkových finančných operácií v €:

Schválený rozpočet	Rozpočet po II. Zmene	Skutočnosť	%
5196	5196	5196	100

Cez výdavkové finančné operácie sa prostredníctvom rozpočtu uhradili výdavky vo výške 5 196 €.

1.4 Výsledok hospodárenia

Výsledok rozpočtového hospodárenia sa zisťuje po zúčtovaní celkových príjmov a výdavkov ako výsledok ich súhrnnej bilancie. Výsledok hospodárenia môže predstavovať prebytok alebo schodok rozpočtu. Podľa § 2 písm. b) a c) a § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy:

- prebytkom rozpočtu je kladný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu,
- schodkom rozpočtu je záporný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu.

Výsledok hospodárenia tvorí bežný a kapitálový rozpočet, avšak súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu nie sú finančné operácie.

Rekapituláciu výsledku hospodárenia za rok 2014, t. j. hospodárenie obce Rakovnica v roku 2014 dokumentuje nasledovná tabuľka:

	Schválený rozpočet 2014 v €	Skutočnosť 2014 v €	%
Sumár príjmov	125 135	137 493	109,86
Bežné príjmy	124 642	137 000	109,91
Kapitálové príjmy			
Príjmy finančných operácií	493	493	100
Sumár výdavkov	125 135	137 376	109,78
Bežné výdavky	116 939	128 381	109,78
Kapitálové výdavky	3 000	3 799	126,63
Výdavky finančných operácií	5 196	5 196	100
Výsledok hospodárenia:	0	117	

Výsledok hospodárenia obce za rok 2014 predstavuje prebytok rozpočtu vo výške 117 €. Nakoľko obec tvorí iba rezervný fond, navrhujem Obecnému zastupiteľstvu preúčtovať

celkový prebytok hospodárenia vo výške 117 € v prospech účtu rezervného fondu v zmysle záväzných predpisov obce.

Zostatok finančných prostriedkov k 31.12.2014 na bankových účtoch obec vykazuje vo výške 63,08 € a stav peňažných prostriedkov v pokladnici vo výške 54,70 €.

2. Bilancia aktív a pasív

Obecný úrad v majetkovej evidencii eviduje k 31.12.2014:

- a) dlhodobý hmotný a finančný majetok v celkovej hodnote 2 233 496,91 €,
- b) z toho nezaradené investície účtované na účte 042 v hodnote 1 251 132,47 €.

AKTÍVA

Názov	ZS k 1.1.2014	KZ k 31.12.2014
Neobežný majetok spolu	2 058 065,46	2 058 065,46
Dlhodobý hmotný majetok	1 934 119,37	1 928 818,82
Dlhodobý finančný majetok	123 946,09	123 946,09
Obežný majetok spolu	3 430,96	6 961,47
Krátkodobé pohľadávky	2 937,63	6843,69
Finančné účty	493,33	117,78
SPOLU	2 061 496,42	2 059 726,38

PASÍVA

Názov	ZS k 1.1.2014	KZ k 31.12.2014
Vlastné imanie	314 449,70	319 280,05
Výsledok hospodárenia	314 449,70	319 280,05
Závazky	40 549,18	48 777,40
Krátkodobé záväzky	19 879,18	33 303,40
Bankové úvery a výpomoci	20 670,00	15 474,00
Časové rozlíšenie	1 706 497,54	1 691 668,93
Výnosy budúcich období	1 706 497,54	1 691 668,93
SPOLU	2 061 496,42	2 059 726,38

2.1 Bilancia pohľadávok

Z hľadiska pohľadávok sa za najproblematickejšie javia daňové pohľadávky – pohľadávky na dani z nehnuteľnosti a poplatku za TKO za obdobie 2003 – 2014.

Vývoj nedoplatkov TKO za uplynulé roky predstavuje:

Inventúra platieb za komunálny odpad k 31.12.2014		
Rok	Predpis v €	
2003	338,58	3 214,20
2004	669,52	
2005	921,89	
2006	548,20	
2007	736,01	
2008	191,60	
2009	136,00	
2010		
2011	263,00	
2012	104,00	
2013	620,00	
2014	120,00	
SPOLU	4648,80	

Z pohľadu vývoja pohľadávok za TKO od roku 2003 nastal pozitívny trend v ich vymáhaní smerom k súčasnosti, avšak obec si uvedomuje problematiku týkajúcu sa pohľadávok po lehote splatnosti a venuje jej pozornosť. Realizáciou opatrení a rôznych foriem vymáhania pohľadávok sa podarilo znížiť ich hodnotu, nemôžeme však tvrdiť, že sa situácia u pohľadávok po lehote splatnosti stabilizovala.

2.2 Bilancia záväzkov

Obec k 31.12.2014 eviduje krátkodobé záväzky v celkovej výške 33 303,40 €, Najvyššou a najdôležitejšou položky k rozanalyzovaniu sú krátkodobé záväzky voči dodávateľom. Tieto záväzky predstavujú buď neuhradené faktúry po lehote splatnosti alebo vznikli s uzavretím zmlúv, potvrdením objednávok a realizácie služieb alebo dodania tovaru k 31.12.2014, pričom tieto záväzky sú v lehote splatnosti.

Celková hodnota krátkodobých záväzkov na účte 321-Dodávatelia je v záverečnom účte vyčíslená na 25 958,51 €, pričom v podrobnom rozpise neuhradených faktúr k 31.12.2014 je vyčíslená čiastka 25 957,36 €. Je potrebné zosúladiť stav vyjadrený v účtovnej závierke k 31.12.2014 a zoznam neuhradených faktúr.

Zoznam predložených neuhradených faktúr k 31.12.2014:

Dodávateľ	Fakturovaná čiastka
Eurobus	23,94
Ives	155,35
Roven – noviny	236,88
Lisák	532
Smrhola Olymp	707,23
Gallo – revízie	201,6
Bene- autodoprava	302,4
Profi dekor	336
Brantner Gemer	14892,6
Ing. Miroslav Genči	798
M.Ščipák revízie	484
Verejné obstarávanie	1188
Projekt kanalizácia	6000
Slovak Telecom	16,15
Marek Duk	83,21
Sumár záväzkov	25 957,36

3. Prehľad o stave a vývoji dlhu

Obec v roku 2012 vzala bankový úver od Slovenskej sporiteľne a.s. ako cudzí zdroj financovania výdavkov obce. K 1.1.2014 bola hodnota nesplateného úveru vo výške 20 670 €, pričom pravidelnými splátkami v roku 2014 sme túto hodnotu znížili o 5 196 €, teda k 31.12.2014 predstavovala výška nesplateného úveru čiastku 15 474 €. Tento zostatok je účtovaný na účte 461 – Prijaté úvery.

4. Záver

Pri spracovaní odborného stanoviska k záverečnému účtu obce Rakovnica som vychádzala:

- z údajov z návrhu záverečného účtu obce,
- z údajov účtovnej závierky,
- účtovných a finančných výkazov.

Z pohľadu hlavnej kontrolórky obce chcem podotknúť, že odborné stanovisko k záverečnému účtu má obsahovať nielen konštatovanie, že návrh záverečného účtu spĺňa zákonmi dané podmienky (súladiť s VZN, zverejnenie na úradnej tabuli...), ale aj vyjadrenie názoru na jeho zostavenie, hospodárenie obce, dosiahnutý výsledok hospodárenia a správnosť jeho výpočtu.

V stanovisku som uviedla faktory tak ekonomické, ako aj organizačné, ktoré ovplyvnili tvorbu a čerpanie verejných prostriedkov, ktorými obec a jej subjekty disponovali v rozpočtovom roku 2014. Podkladom na vyjadrenie stanoviska sú výsledky celoročného rozpočtového hospodárenia obce.

Návrh záverečného účtu bol v zmysle § 9 ods. 2 zákona o obecnom zriadení a § 16 ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy zverejnený najmenej 15 dní spôsobom v obci obvyklým (úradnej tabuli).

Predložený návrh záverečného účtu obce Rakovnica za rok 2014 nerelevantne hodnotí plnenie jednotlivých častí rozpočtu za rok 2014, nakoľko plnenie vyplýva z porovnania skutočnosti a upraveného rozpočtu, nie schváleného rozpočtu na rok 2014 Obecným zastupiteľstvom. Rozpočtové prostriedky sa môžu uvoľňovať iba v takej výške, ktorá zodpovedá rozsahu plnenia úloh zahrnutých v rozpočte obce, pričom zistením sa preukázalo, že finančné limity na jednotlivých rozpočtových podpoložkách sa prečerpali nad 100%.

Zmeny rozpočtu obce nesmú narušiť vyrovnanosť rozpočtu a oprávnenie pre starostu musí schváliť Obecné zastupiteľstvo schváleným uznesením. Vychádzajúc so skutočností a poskytnutých podkladov k spracovaniu stanoviska, nemám objektívne informácie o uskutočnení Obecného zastupiteľstva a prijatí uznesenia k druhej úprave rozpočtu k 31.12.2014. Podľa § 11 ods. 4 písm. b) zákona o obecnom zriadení je k schvaľovaniu zmien rozpočtu oprávnené obecné zastupiteľstvo, teda úpravy rozpočtu sú podmienené prijatím uznesenia Obecného zastupiteľstva.

Vzhľadom na vyššie uvedené, odporúčam poslancom Obecného zastupiteľstva schváliť celoročného hospodárenie s výhradami a prijať opatrenia na nápravu nedostatkov, ktoré boli počas rozpočtovaného roka zistené.

Dátum: 26.05.2015

.....
Ing. Radoslava Uhrinová
HKO obce Rakovnica